

Na osnovu člana 56 Statuta Crnogorskog olimpijskog komiteta, Izvršni odbor Crnogorskog olimpijskog komiteta, na sjednici održanoj 25. 05. 2012. godine, donio je

PRAVILNIK

O RADU ARBITRAŽE CRNOGORSKOG OLIMPIJSKOG KOMITETA

I OPŠTE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom se uređuje nadležnost, sastav i organizacija Arbitraže Crnogorskog olimpijskog komiteta (u daljem tekstu: Arbitraža); način izbora i razrješenja, prava i obaveze članova Arbitraže; način i postupak rješavanja sporova u sportu i druga pitanja od značaja za rad Arbitraže.

Misija

Član 2

- (1) Arbitraža je samostalan i nezavistan organ Crnogorskog olimpijskog komiteta (u daljem tekstu: COK), koji je obrazovan radi efikasnog, nepristrasnog i kompetentnog rješavanja međusobnih sporova članova COK-a, kao i njihovih sporova sa organima COK-a.
- (2) Arbitraža odluke donosi na osnovu zakona i drugih opštih propisa i akata nacionalnih i međunarodnih sportskih asocijacija kojima se regulišu odnosi u oblasti sporta.
- (3) Arbitraža kroz postupak posredovanja i odlučivanja u sporovima u sportu obezbjeđuje poštovanje Olimpijske povelje u Crnoj Gori i brine se o širenju olimpijskih načela etičkih i moralnih normi u sportu.

Nenadležnost domaćih sudova

Član 3

O pitanjima koja su stavljeni u nadležnost Arbitraže stranke se ne mogu obraćati domaćim sudskim organima.

*Sportski arbitražni sud u Lozani***Član 4**

O pitanjima koja su stavljena u nadležnost Arbitraže stranke se ne mogu obraćati Sportskom arbitražnom sudu u Lozani (Švajcarska), prije donošenja odluke Arbitraže.

*Upotreba jezika***Član 5**

- (1) U postupcima pred Arbitražom koristi se jezik koji je u službenoj upotrebi u Crnoj Gori.
- (2) Arbitraža može odrediti da sve isprave i dokumenti koji se dostavljaju Arbitraži, podnose na jeziku koji je u službenoj upotrebi u CG.

*Javnost rada***Član 6**

- (1) Rad Arbitraže je javan.
- (2) Arbitraža odlučuje o javnosti rasprave u svakom konkretnom slučaju.
- (3) Arbitražne odluke se objavljaju na oficijelnom sajtu COK-a.

*Sjedište***Član 7**

- (1) Sjedište Arbitraže je u Podgorici, ulica 19. Decembar, broj 21.
- (2) Predsjednik Arbitraže može, uz saglasnost ili na zahtjev stranaka, odrediti da se rasprava održi u nekom drugom mjestu u Crnoj Gori, ukoliko ocijeni da je to cjelishodno radi izvođenja dokaza ili da će se na taj način uštedjeti na vremenu ili troškovima postupka.

*Pečat***Član 8**

- (1) Arbitraža ima pečat.
- (2) Pečat je okruglog oblika i sadrži tekst: Crnogorski olimpijski komitet, Arbitraža za rješavanje sporova u sportu, Podgorica.
- (3) Tekst se ispisuje u koncentričnim krugovima oko riječi: Podgorica.

II Nadležnost, izbor članova i organizacija Arbitraže*Nadležnost Arbitraže***Član 9**

- (1) Arbitraža je nadležna za:
 - rješavanje sporova između članova COK-a koji nastanu u ostvarivanju njihovih prava, obaveza i odgovornosti u COK-u;
 - rješavanje sporova između člana COK sa organima COK-a, koji nastanu u ostvarivanju prava, obaveza i odgovornosti u COK-u;
 - rješavanje sporova koje joj prenesu članovi COK-a;
 - rješavanje sporova za koje je aktima člana COK-a utvrđena nadležnost Arbitraže;
 - rješavanje sporova između članova COK-a u kojima je nadležnost Arbitraže utvrđena ugovorima ili arbitražnom klauzulom, uključujući i imovinske sporove o pravima kojima stranke slobodno raspolažu, osim sporova za koje je određena isključiva nadležnost suda;
 - rješavanje sporova u drugim slučajevima predviđenim aktima COK-a.

*Izbor članova Arbitraže***Član 10**

- (1) Arbitraža ima 11 članova koji se biraju se iz reda pravnika, sportista i sportskih radnika.
- (2) Članove Arbitraže bira i razrješava Skupština COK-a, na period od četiri godine.

*Prestanak funkcije člana Arbitraže***Član 11**

- (1) Članu Arbitraže prestaje funkcija:
 - na lični zahtjev,

- ukoliko ne obavlja funkciju, odnosno ne prisustvuje na tri uzastopne sjednice Arbitraže, a ne opravda odsustvo.

(2) Odluku o prestanku funkcije člana Arbitraže donosi Skupština COK-a.
 (3) Protiv odluke iz stava 2. ovog člana nije dozvoljena žalba.

Način odlučivanja

Član 12

Arbitraža odlučuje većinom glasova od ukupnog broja članova Arbitraže

Prava članova Arbitraže

Član 13

Član Arbitraže ima pravo na nagradu za rad i naknadu troškova koje je imao tokom postupka, u skladu sa troškovnikom Arbitraže.

Predsjednik i zamjenik predsjednika Arbitraže

Član 14

- (1) Arbitraža ima Predsednika i zamjenika predsjednika
- (2) Predsednika i zamjenika predsjednika biraju i razrješavaju članovi Arbitraže, većinom glasova na period od četiri godine, nakon čega mogu opet biti birani.

Predsjednik Arbitraže

Član 15

(1) Predsjednik Arbitraže:

- predstavlja Arbitražu i rukovodi radom Arbitraže;
- odlučuje o zahtjevima za izuzeće člana Arbitraže;
- razmatra pritužbe i predstavke podnijete od stranaka ili drugih učesnika na rad Arbitraže;
- vrši druge poslove utvrđene ovim pravilnikom i aktima Arbitraže.

(2) U slučaju odsustva ili spriječenosti predsjednika Arbitraže, poslove predsjednika obavlja zamjenik predsjednika.

Sekretar Arbitraže

Član 16

- (1) Arbitraža može imati sekretara.
- (2) Sekretar Arbitraže:
 - stara se o prijemu i slanju pošte Arbitraže;
 - organizuje obavljanje i neposredno obavlja stručne i administrativne poslove za potrebe funkcionisanja Arbitraže;
 - stara se o obezbjeđivanju uslova za održavanje sjednica Arbitraže;
 - izdaje potvrde iz evidencija Arbitraže i daje potrebna obavještenja strankama;
 - učestvuje u pripremanju analiza i izvještaja Arbitraže;
 - vodi potrebne i propisane evidencije o radu Arbitraže;
 - vrši obračun troškova u vezi sa radom Arbitraže;
 - obavlja druge poslove kojima se obezbjeđuju uslovi za rad Arbitraže.
- (3) Sekretara bira i razrješava Arbitraža iz reda svojih članova ili iz reda zaposlenih u stručnoj službi COK-a.

II. POSTUPAK PRED ARBITRAŽOM

Načelo dobrovoljnosti

Član 17

- (1) Strane u sporu dobrovoljno odlučuju o pristupanju rješavanju spora pred Arbitražom, ako ovim pravilnikom nije drugačije određeno.
- (2) Strane u sporu mogu prihvati nadležnost Arbitraže potpisivanjem arbitražnog sporazuma i davanjem izjave u pisanoj formi.
- (3) Arbitražni sporazum se zaključuje u pisanoj formi i može se odnositi na određeni spor (kompromis) ili na sporove koji mogu proizaći iz određenog pravnog odnosa (ugovorna klauzula).
- (4) Sporazum o nadležnosti Arbitraže je punovažno zaključen i ako je odredba o njegovoj nadležnosti za određeni sport sadržana u statutu nacionalnog sportskog saveza, a u pitanju je spor između saveza i njegovog člana ili između članova saveza.
- (5) Ukoliko strane u sporu nijesu zaključile arbitražni sporazum, postupak pred Arbitražom može biti pokrenut i ako jedna stranka tužbom pokrene arbitražni spor, a druga stranka se u pisanoj formi sa time saglasni ili u izjavi na zapisniku na raspravi.
- (6) Smatraće se da je strana u sporu dala saglasnost za rješavanje spora pred Arbitražom i ako uzme učešće u arbitražnom postupku, odnosno ako do

upuštanja u raspravljanje o predmetu spora ne istakne prigovor da ne postoji sporazum o arbitraži, odnosno ne ospori nadležnost Arbitraže.

Načelo hitnosti

Član 18

- (1) Postupak pred Arbitražom je hitan.
- (2) Stranke mogu sporazumno produžiti rokove za izvršenje određenih procesnih radnji koje su utvrđene ovim pravilima.
- (3) Predsjednik Arbitraže može iz opravdanog razloga produžiti rokove za izvršenje određenih procesnih radnji koje su utvrđene ovim pravilnikom, vodeći računa o tome da se spriječi nepotrebno odugovlačenje postupka.

Povjerljivost

Član 19

- (1) Na zahtjev strana u sporu, svaki podnesak, isprava ili drugi dokument koji je upotrijebljen u postupku rješavanja spora pred Arbitražom vraća se stranama.
- (2) Arbitri su dužni da poštuju načelo povjerljivosti svih činjenica i podataka do kojih dođu u vršenju svoje funkcije.

Nepristrasnost i nezavisnost

Član 20

- (1) Članovi Arbitraže dužni su da u postupku rješavanja spora postupaju nezavisno i nepristrasno u odnosu na stranke i predmet spora.
- (2) Članovi Arbitraže mogu odlučivati rukovodeći se načelima pravičnosti u granicama u kojima takvo odlučivanje nije u suprotnosti sa pravnim poretkom Crne Gore, samo ako ih strane u sporu na to izričito ovlaste.
- (3) Članovi Arbitraže su pri odlučivanju dužni da vode računa o ugovoru strana u sporu, poslovnim običajima i pravilima sportske etike.

Načelo saslušanja

Član 21

- (1) Svaka stranka u postupku pred Arbitražom ima pravo da iznese svoje činjenične i pravne navode koji se odnose na predmet spora.
- (2) Stranke u postupku može zastupati zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik.

Izuzeće članova Arbitraže

Član 22

- (1) Izuzeće člana Arbitraže može se tražiti bilo koja strana u postupku ili član Arbitraže, ako postoje okolnosti koje bi mogle dovesti u opravданu sumnju njegovu nepristranost ili nezavisnost.
- (2) Zahtjev za izuzeće dostavlja se u roku od 8 dana od saznanja za okolnosti koje predstavljaju razlog za izuzeće, u pisanoj formi.
- (3) Član Arbitraže je dužan da bez odlaganja obavijesti predsjednika Arbitraže o svim okolnostima koje bi mogle izazvati opravdanu sumnju u njegovu nepristranost i nezavisnost.
- (4) O izuzeću odlučuje predsjednik Arbitraže, u roku od tri dana od podnošenja zahtjeva za izuzeće.
- (5) O izuzeću predsjednika Arbitraže odlučuje Arbitraža.
- (6) U pogledu razloga za izuzeće članova Arbitraže primjenjuju se pravila o izuzeću u sudskom postupku.
- (7) Podnijeti zahtjev za izuzeće ne sprječava dalji tok arbitražnog postupka.
- (8) Član Arbitraže ne može učestvovati u raspravi, kao ni prilikom odlučivanja u sporu za koji je utvrđeno da postoje razlozi za izuzeće.

Dostavljanje

Član 23

- (1) Sva obavještenja i komunikacija sa Arbitražom i povodom postupka pred Arbitražom vrše se preko službe COK-a.
- (2) Ako je podnesak nepotpun ili ima nedostataka uslijed kojih se postupak po njemu ne može pokrenuti ili sprovести, pozvaće se podnositelj da ga dopuni, odnosno otkloni nedostatke, uz ostavljanje primjerenog roka. Ako podnositelj podneska ne postupi po ovom nalogu, smatraće se da je odustao od podneska.
- (3) Poziv i druga dokumenta dostavljaju se stranama u sporu ličnom predajom ili poštom, preporučenom pošiljkom uz povratnicu stranci, odnosno njenom punomoćniku.

- (4) Na osnovu saglasnosti stranaka u sporu, dostava se može vršiti i putem elektronske pošte ili telefaksom. Ako je stranka pravno lice, dostavljanje se vrši zakonskom zastupniku, odnosno punomoćniku ličnom predajom primaocu ili njegovom punomoćniku, ili preporučenom poštanskom pošiljkom na poštansku adresu primaoca.
- (5) Ukoliko pravno lice nije obezbijedilo prijem pošte na svojoj zvaničnoj registrovanoj adresi, dostava se smatra punovažnom danom povraćaja neuručene poštanske povratnice.
- (6) Tužba, odgovor na tužbu i svi podnesci, isprave i informacije koje jedna stranka podnese dostavljaju se drugoj stranci sa svim prilozima.

Tužba

Član 24

- (1) Arbitražni postupak se pokreće podnošenjem tužbe.
- (2) Tužba treba da sadrži naročito:
 - imena i adrese stranaka;
 - tužbeni zahtjev;
 - navode o činjenicama na kojima se zasniva tužbeni zahtjev;
 - navode o dokazima;
 - navode o arbitražnom sporazumu, ako je zaključen;
 - oznaku vrijednosti predmeta spora.
- (3) Tužilac uz tužbu mora priložiti sve isprave koje smatra važnim i pozvati se na isprave ili druge dokaze koje namjerava podnijeti. On je naročito dužan da, ako je to moguće, uz tužbu podnese prepis ugovora i arbitražnog sporazuma, ako on nije sadržan u ugovoru.
- (4) Tužilac je prilikom pokretanja postupka dužan da priloži dokaz o uplati predujma za podmirenje troškova arbitražnog postupka.
- (5) Tužba se podnosi sekretaru Arbitraže u dovoljnem broju primjeraka za drugu stranu u sporu i članove Arbitraže, kao i za arhivu.
- (6) Tužba se može podnijeti u roku od godine dana od kada je sporni odnos nastao.

Odgovor na tužbu

Član 25

- (1) Tuženi je dužan da dostavi odgovor na tužbu u roku od 8 dana od dana prijema tužbe.
- (2) U odgovoru na tužbu tuženi treba da se izjasni o zahtjevima, navodima i dokazima tužbe, kao i da iznese svoje navode i za iste predloži dokaze.

- (3) U odgovoru na tužbu, tuženi može predložiti sprovođenje postupka mirenja za sporazumno rješavanje spora. Ako tužilac ne prihvati ovaj predlog ili se o istom ne izjasni u roku od 5 dana od prijema odgovora na tužbu, postupak će se nastaviti po odredbama ovog pravilnika.
- (4) U odgovoru na tužbu tuženi može osporiti nadležnost Arbitraže.
- (5) Ako tuženi ne podnese odgovor na tužbu, Arbitražno vijeće će nastaviti postupak, pri čemu se ne smatra da propuštanje znači da tuženi priznaje navode i zahtjeve iz tužbe.

Spajanje i razdvajanje postupka

Član 26

Ako strane u sporu podnesu jedna protiv druge samostalne tužbe iz različitih pravnih odnosa, za koje su ugovorile nadležnost Arbitraže, predsjednik Arbitraže može, ako se ocijeni da je to cjelishodno za brže i ekonomičnije rješavanje spornog odnosa, odrediti da se raspravljanje i odlučivanje o ovim tužbama spoji.

Izmjene i dopune tužbe

Član 27

- (1) U toku arbitražnog postupka stranka može izmijeniti ili dopuniti tužbu, osim ako Arbitraža smatra da nije svrshodno dopustiti takve promjene, zbog odugovlačenje koje bi se time uzrokovalo ili na štetu koju bi zbog toga mogla pretrpjeti druga stranka, ili s obzirom na druge okolnosti.

Odbacivanje tužbe

Član 28

- (1) Arbitraža će odbaciti tužbu ako je neblagovremena, nedozvoljena ili je podnijeta od strane neovlašćenog lica.
- (2) Na odluku iz st.1 ovog člana, može se podnijeti prigovor Arbitraži u roku od osam dana od dana njenog dostavljanja.

Vrste postupka

Član 29

(1) Sporovi pred Arbitražom se rješavaju:

- u postupku mirenja radi sporazumnog rješenja spora
- u postupku meritornog odlučivanja o predmetu spora

Postupak mirenja

Član 30

(1) Prije otvaranja rasprave sprovodi se postupak mirenja.

(2) Ukoliko strane u sporu u toku postupka, mirenja postignu saglasnost u pogledu predmeta spora, donosi se rješenje o postignutom sporazumu.

Meritorno odlučivanje

Član 31

Ukoliko se ne postigne mirenje, a stvar se ne može riješiti na osnovu spisa, postupak se nastavlja održavanjem rasprave.

Tok rasprave

Član 32

- (1) Predsjednik Arbitraže rukovodi raspravom, ispituje stranke, izvodi dokaze, daje riječ strankama, njihovim zakonskim zastupnicima i punomoćnicima.
- (2) Predsjednik Arbitraže se stara o održavanju reda za vrijeme pretresa i dostojanstvu Arbitraže,
- (3) Stranku koja se ne pridržava reda za vrijeme pretresa, predsjednik Arbitraže ima pravo da udalji sa rasprave.
- (4) Raspravljanje je po pravilu usmeno.
- (5) Rasprava se može odložiti ako za to postoje opravdani razlozi.

Dokazivanje

Član 33

(1) Arbitraža odlučuje koji će se od predloženih dokaza izvesti radi utvrđivanja činjenica koje su važne za donošenje arbitražne odluke, a može odlučiti i da se izvedu dokazi i koje stranke nijesu predložile.

Vještačenje

Član 34

- (1) Arbitraža će odrediti izvođenje dokaza vještačenjem, kada je radi utvrđivanja ili razjašnjenja neke činjenice potrebno stručno znanje kojim Arbitraža ne raspolaže.
- (2) Vještačenje može vršiti samo lice koje se nalazi na listi sudskih vještaka ili referentna institucija
- (3) Ukoliko je određen vrještak, stranke u postupku su dužne da mu dostave sve potrebne informacije, isprave, odnosno omoguće pristup ispravama koje su neophodne za davanje nalaza i mišljenja u predmetnom sporu.
- (4) Na zahtjev stranaka, vještak je dužan da na raspravi obrazloži svoj nalaz.
- (5) Na izuzeće vještaka shodno se primjenjuju odredbe ovog pravilnika o izuzeću članova Arbitraže.

Zapisnik

Član 35

- (1) O procesnim radnjama koje se izvode na raspravi vodi se zapisnik.
- (2) Zapisnik potpisuje predsednik ili zamjenik arbitraže i stranke, odnosno njihovi zakonski zastupnici ili punomoćnici.
- (3) Ako jedna od stranaka odbije da potpiše zapisnik, predsjednik Arbitraže će to konstatovati u zapisnik, navodeći razloge zbog kojih je stranka izjavila da odbija da potpiše zapisnik.

Umješač

Član 36

Lice koje ima pravni interes, može podržati jednu od strana u sporu, u pisanoj formi, što će Arbitraža cijeniti kod odlučivanja.

Zaključak

Član 37

O pitanjima procesnog karaktera odluka se donosi u formi zaključka.

Rješenje

Član 38

- (1) Arbitraža će donijeti rješenje o obustavi postupka, ukoliko tužilac povuče tužbu.
- (2) Rješenje kojim se okončava postupak donijeće se i ukoliko strane postignu saglasnost u postupku mirenja.
- (3) Rješenje iz stava 2 ovog člana ima snagu sudskog poravnanja i sadrži uvod i izreku o predmetu spora, odluku o troškovima arbitraže, a obrazloženje samo ako stranke to zatraže.

Arbitražna odluka

Član 39

- (1) O osnovanosti tužbenog zahtjeva odlučuje se arbitražnom odlukom.
- (2) Arbitražnom odlukom odlučuje se o svim zahtjevima stranaka u sporu.
- (3) Arbitražna odluka se donosi posle zaključenja rasprave, na nejavnoj sjednici, u pisanoj formi i sadrži: uvod, dispozitiv, obraloženje, pouku o pravnom lijeku i potpis predsjednika.
- (4) Arbitražna odluka ima snagu pravnosnažne sudske odluke i izvršava se u skladu sa odredbama zakona koji uređuje izvršni postupak.

Dostavljanje arbitražne odluke

Član 40

- (1) Arbitražna odluka se dostavlja strankama i objavljuje na oficijelnom sajtu COK-a, nakon uplate ukupnih troškova arbitražnog postupka.
- (2) U slučaju spora oko dana prijema, kao dan dostavljana uzima se dan kada je odluka objavljena na sajtu.
- (3) Potvrdu o pravosnažnosti i izvršnosti arbitražne odluke izdaje sekretar Arbitraže.

Pravni lijek

Član 41

- (1) Stranka koja je nezadovoljna odlukom Arbitražnog vijeća ima pravo da podnese žalbu isključivo Sportskom arbitražnom sudu u Lozani (Švajcarska).
- (2) Rok za podnošenje žalbe je 21 (dvadesetjedan) dan od dana prijema odluke.

Arbitražna pravila

Član 42

U pogledu računanja rokova, tereta dokazivanja u postupku pred Arbitražom, kao i u pogledu ostalih procesnih pravila koja nijesu regulisana ovim pravilnikom, Arbitraža može urediti ta pitanja vodeći računa o cjelishodnosti i ekonomičnosti postupka i principima sadržanim u Povelji Medjunarodnog olimpijskog komiteta.

III TROŠKOVI ARBITRAŽNOG POSTUPKA

Predujam troškova

Članak 43

- (1) Troškovi arbitražnog postupka padaju na teret stranaka u postupku.
- (2) Prilikom podnošenja tužbe ili protivtužbe, stranka je dužna da unaprijed položi predujam troškova u visini određenoj odlukom o troškovima postupka pred Arbitražom, koji donosi Izvršni odbor COK-a.
- (3) Za izdatke koji budu nastali povodom predloga stranaka za izvođenje dokaza vještačenjem, kao i za održavanje rasprava van sjedišta Arbitraže, stranka povodom čijeg predloga se izvode dokazi, odnosno koja je predložila da se rasprava održi van sjedišta Arbitraže dužna je da unaprijed položi potreban predujam troškova.
- (4) Ako se dokazi izvode na inicijativu Arbitraže, predsjedik Arbitraže će odrediti koja stranka i u kom roku je dužna da položi potreban predujam.

Posljedice propuštanja uplate predujma

Član 44

- (1) Prije uplate troškova arbitražnog postupka, Arbitraža neće preuzimati bilo kakvu procesnu radnju.
- (2) Ukoliko u roku od osam dana od dana opomene stranka ne uplati predujam troškova, smatraće se da je tužba povučena.

Evidencija sporova

Član 45

- (1) O sporovima o kojima odlučuje Arbitraža vodi se evidencija.
- (2) Svi sporovi koji se vode pred Arbitražom objavljaju se na web sajtu COK-a.

IV PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA**Član 46**

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na internet strani Crnogorskog olimpijskog komiteta.

**Predsjednik Crnogorskog olimpijskog komiteta
Dušan Simonović**